

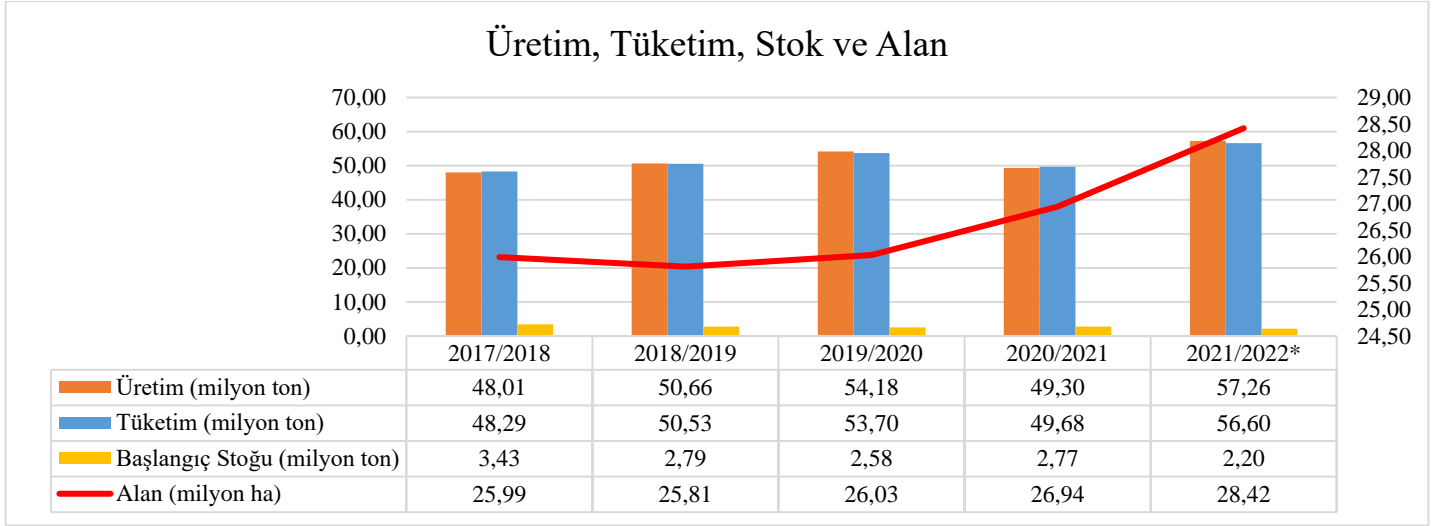

ÜRÜN MASALARI AYÇİÇEĞİ BÜLTENİ

SAYI: 19

OCAK 2022

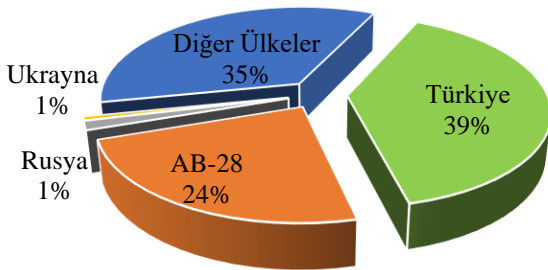
DÜNYADA AYÇİÇEĞİ

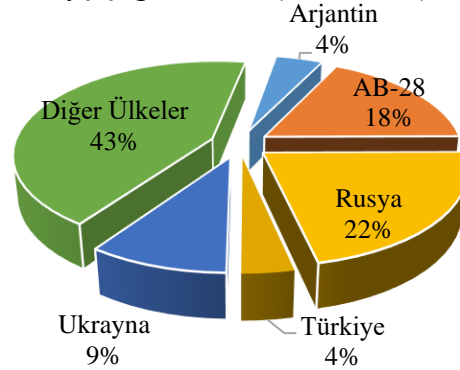
Kaynak: USDA, *Öngörü

2021/2022 pazarlama yılında dünyada yağlı tohum üretim miktarının 619 milyon ton olacağı öngörülmektedir. Toplam üretimin %60,2'sini soya, %11,2'sini kolza ve %9,2'sini ise ayçiçeği oluşturmaktadır. 2012-2021 yıllarını kapsayan son 10 yıllık dönemde yağlı tohum üretiminde %30,5'lik bir artış sağlanmış olup en büyük artış ise %63,7 ile ayçiçeğinde olmuştur. 2021/2022 sezonunda dünya ayçiçeği üretiminin Ukrayna, Rusya ve Avrupa Birliğindeki artışa bağlı olarak 57,3 milyon ton ile rekor seviyede olacağı öngörülmektedir. Bu dönemde Türkiye'de de üretim artışı olmuştur.

Ayçiçeği İthalatı (2021/2022)

Ayçiçeği İhracatı (2021/2022)

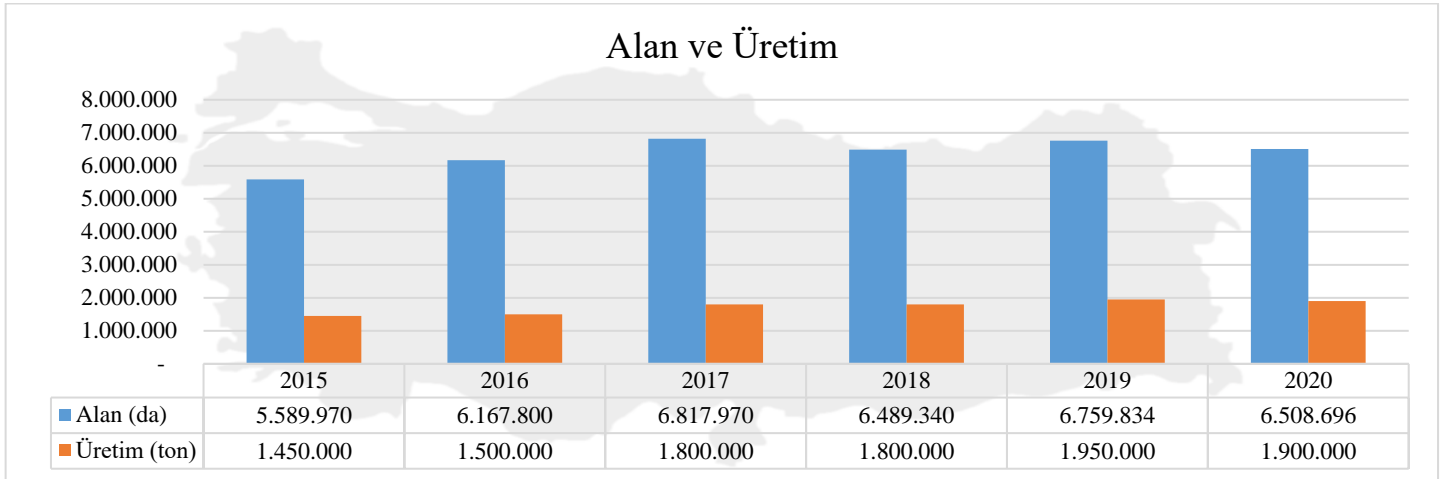

Kaynak: USDA, 2021/2022 üretim sezonu tahmini

2021/2022 pazarlama yılında dünya genelinde 3,44 milyon ton ithalat ve 3,9 milyon ton ihracat gerçekleşeceği öngörülmektedir. Ayçiçeği ihracatında önde gelen ülkeler AB ülkeleri ve Rusya'dır.

TÜRKİYE'DE AYÇİÇEĞİ

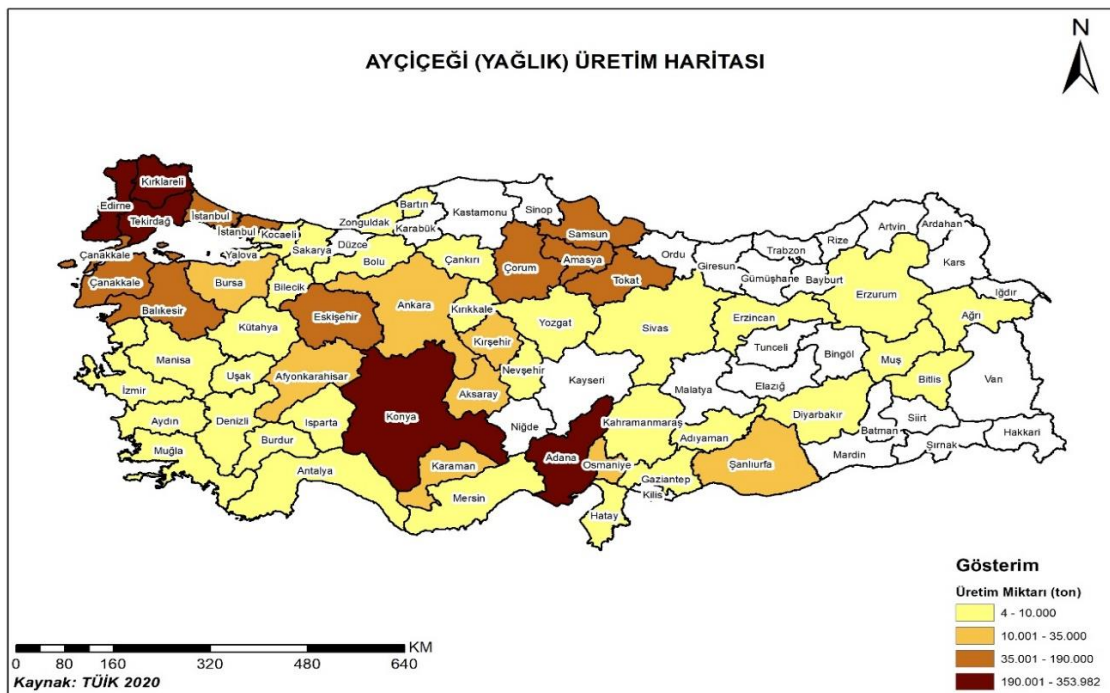
Alan ve Üretim

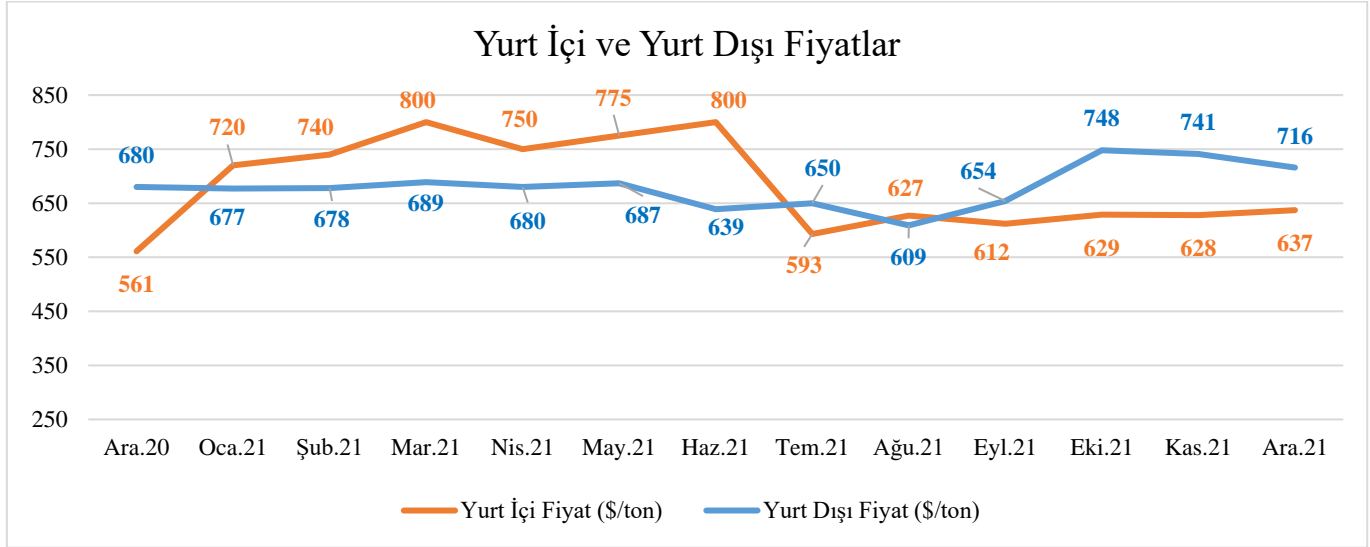
Kaynak: TÜİK

Ülkemiz yağlık ayçiçeği ekiliş alanları 2015 yılında 5,6 milyon dekar iken 2020 yılında yaklaşık %17 artarak 6,5 milyon dekara yükselmiştir. Diğer yandan 2015 yılında 1,45 milyon ton olan yağlık ayçiçeği üretimi 2020 yılında 1,9 milyon tona ulaşmıştır. TÜİK 2019/2020 pazarlama yılı verilerine göre ayçiçeğinin yeterlilik oranı %60,1'dir. Dekara verim ortalaması 2015 yılında 264 kg iken 2020 yılında yaklaşık %11 artarak 292 kg'a yükselmiştir. 2021 yılı üretimi bir önceki yıla göre %16,8'lik artışla 2,42 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.

2021 yılı üretimi bir önceki yıla göre %16,8'lik artışla 2,42 milyon tona yükselerek Cumhuriyet tarihinin rekor üretimi gerçekleşmiştir.

Türkiye'de ayçiçeği üretiminin yoğun olarak yapıldığı iller sırası ile; Tekirdağ, Konya, Edirne, Kırklareli ve Adana'dır. Bu iller, toplam üretimin %68'ini karşılamaktadır.

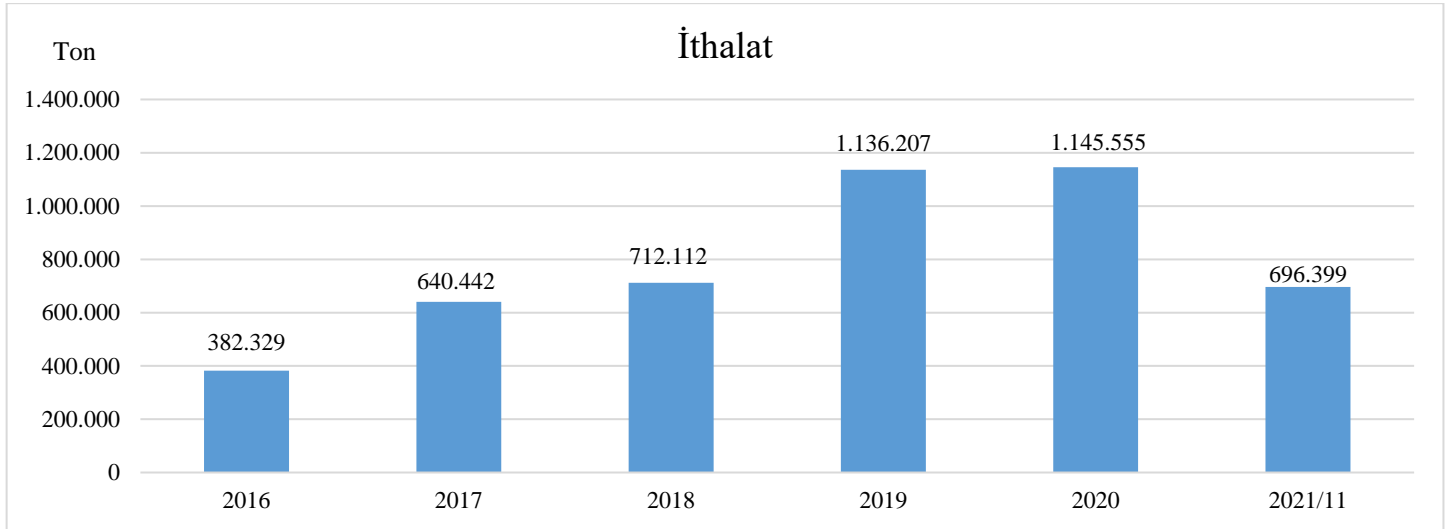

Kaynak: USDA, Edirne Ticaret Borsası, T.C. Merkez Bankası ilgili yıl/ay dolar kuru alınmıştır.

Dünya genelinde ayçiçeği yağına karşı oluşan talebin etkisiyle yurt dışı borsa fiyatlarında artış yaşanmaktadır. 2020 yılı Aralık ayında **680 \$/ton** olan yurt dışı ayçiçeği fiyatı 2021 yılı Aralık ayında %5,3 artarak **716 \$/ton** olmuştur.

2021 yılı Aralık ayında ortalama **8.691 TL/ton**'dan (**637 \$/ton**) işlem gören ayçiçeği fiyatları, 20 Ocak 2022 tarihinde **9.000 TL/ton**'dan (**668 \$/ton**) işlem görmüştür.

DIŞ TİCARET

Kaynak: TÜİK, GTİP No: 12060010, 12060091, 12060099

Ülkemiz 2020 yılı ayçiçeği tohumu ithalatı **1,14 milyon ton** olarak gerçekleşmiştir. Ayçiçeği tohumu ithalatında öne çıkan ülkeler Rusya ve Bulgaristan'dır. 2020 yılı ilk 11 ayında ithalat 1,02 milyon ton iken 2021 yılının ilk 11 ayında %32 azalışla 696 bin ton olarak gerçekleşmiştir.

DEĞERLENDİRME

- 2020 yılında üretici fiyatlarındaki yükseliş ve Bakanlığımızca destek miktarının artırılmış olması 2021 yılı ayçiçeği ekiliş alanlarına olumlu olarak yansımış ve ekiliş alanları artmıştır.
- 2021 yılında ayçiçeği üretimi 2,42 milyon tona yükselerek **Cumhuriyet tarihinin rekor üretimi** gerçekleşmiştir.
- 2021/22 pazarlama yılında dünya ayçiçeği üretiminin bir önceki yıla göre %16,1 artışla 57,3 milyon ton olacağı öngörülmektedir.
- Dünya sıvı yağ tüketiminde kolza üretiminin azalmasından doğan kolza yağı açığı nedeniyle ayçiçeği yağı kullanımını rekor seviyelere ulaşmıştır.
- Bakanlığımızca yurt içi ve yurt dışı piyasalardaki fiyat değişimleri, stok yönetimi, hasat durumu yakından takip edilmekte olup üreticilerimizi koruyacak ve tüketicilerimizi kollayacak her türlü tedbir gerek görüldüğü zaman ivedilikle alınmaktadır.

HAZIRLAYAN

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü
Tarla ve Bahçe Bitkileri Daire Başkanlığı

0 312 258 82 00

urunmasalari@tarimorman.gov.tr